

ئاشى بەتالى كەركووك

Hakeem Kakaways

من پىم وانەبوو پارتى لە ھەلبژاردنەكەى ئەمسالدا، لە ۲۰ كورسى پتر پىنى. پىم وانەبوو يەكپىتى ۱۶ كورسى پىنى. وام دانابوو گۆران، لەبەر ئەوەى لاپەزىكى بەرھەلستكارى كارىگەرە، بە تەنھا پتر لە ۴۰ كورسى بە دەست پىنى. ئەوجا خويئەرى ھېژا ناھەقى نىيە پىم بلى: تەر مەزەندەكەت راست دەرئەچوو! پترەنگە حىسابى من بۇ دەنگەپنان و كورسىپىنان جياواز بى. من حىسابىكم دەکرد و ئەو خەلكەى دەنگيان دەدا و تەنانت زۆر لەوانەى كەوتوونەتە قورگى (۱۴۰) ھە و مافى دەنگدانىشيان نەبوو، حىسابىكى تريان دەکرد. ئاخىر گالتە نىيە دوو حىزب بىنە ھۆكارى لە دەستدانى نىزىكەى نىوہى باشوورى كوردستان و ئىستاش ئەوئەندە دەنگ پىن كە بتوانن حكومەت پىك پىنن! گالتە نىيە خەلكانىكى نەتەوہى، كە كىشەى يەكەمیان ئەو ناوچە دۆراوانە، لە ناو نەتەوہىكى ھەمىشە دۆراودا، ھەمىشە يەك مەنجەل ياپراغ بەشيان بكات! دەبى نەپىيەك لەوہدا بى كوردى نەتەوہىكى لە ولاتى خۇيدا و لە ناو مىللەتى خۇيدا غەرىب بى و عەرەبى تەغرىب خاوەنمال بى!

من بۇيە پىم وا نەبوو پارتى و يەكپىتى ئەوئەندە دەنگ پىن حكومەتپىكى پى دامەزرىنن، ھەندى وردە حىسابم ھەبوو و ئاگام لەوہ نەمابوو ئەم مىللەتەى ئىمە بىرى لى ناكاتەوہ. ئاخىر مىللەت نىيە بىر لە شتى وا نەكاتەوہ:

يەكەم. حىزبىك يا حكومەتپىكى كوردى كار بۇ ئەوہ بكا عىراقى داگىركەر لە ژىر بارى بەندى حەوتەمى نەتەوہ يەكگرتوہكان دەرچى، ھى ئەوہىە چەند دەنگ پىنى؟ ئەگەر نازانن بەندى حەوتەم چىيە، با بىزانن كە كوردنەوہى دەستى دەولەتى عىراقە بۇ كرىنى چەكى قورس لە كاتىكدا ھىشتا زۆر كىشەى چارەنووسساز لە نىوان كوردستان و بەغداد، بە بى چارەسەر ماون.

دووہم. ئەو دوو حىزبە، واتە پارتى و يەكپىتى، ئەو عىراقە روخواوہيان بە دەستى خۇيان دروست كردهوہ كە بىوو بە تەوقى غەزەب و لە مىلى كورد ئالابوو و كەركووكى نازادكراويان بە دەستى خۇيان تەغرىب كردهوہ و ئەو سوپاەيان دروست كردهوہ كە زانى ئەنفالى كورد كوشتى. ئەرى ئەو دوو حىزبە ھى ئەوئەن كورد دەنگيان بداتى؟

سپىيەم. كەركووك عارەبى تىدا نەما، بەلام ئەو دوو حىزبە لە مەملەتپىكى يەكتردا عارەبىيان بە پىناسەى زەرد و سەوزەوہ گىرايەوہ كەركووك، ئەوجا بۇ جىيەجىكردىنى ماددەى ۱۴۰ قەرەبوويان كوردنەوہ تا كەركووك چۆل بکەن بەلام بە جۆرى پىشتيان گرتى، ئەوہى يەك خانووى ھەبوو بىكا بە دوو. ئەرى ئەو دوو حىزبە ھى ئەوئەن بىست كورسىيە پەرلەمان بە دەست پىنن؟

چوارەم. من حىسابى گەندەلى و دزى و دروستكردنى مۆلى بەرپرسان و بىزبوونى سەدان ملىون دۆلار و سەپاندنى كورى ئەم بەرپرس و ئەو بەرپرس بە سەر پەرلەماندا ناکەم، چونكە ھەموو ئەوانە يەك بست خاكى كەركووك ناھىنن، بەلام حىساب بۇ خويئەى ئەو ھەموو كورده دەكەم كە لە ۱۹۷۵ بە دواوہ كرانه قورىانى كەركووك و ئەو دوو حىزبەش كەركووكيان كورد بە قورىانى دوو قسەى قۆرى ناو ماددەى ۱۴۰ كە لە بنەرەتدا داننان بوو بە عارەباپەتى كەركووك. حىزبى وا ھى ئەوہىە بىست كورسى پەرلەمانى بەر بکەوت؟!

پىنجەم. دەسەلاتى كوردى بە بەغداى گوت: فىرقەى ۱۲ مەھىنە كەركووك و ھىناى. گوتيان پروسەى دىچلە لە كەركووك نىزىك مەخەرەوہ و كردى بە كەركووكدا، گوتى عارەب مەھىنە كەركووك و عارەب بە لىشاو دىن. دەسەلاتى كوردىش لە سىكانيان و گورگەچالەوہ بە دوربىن تەماشائى كەركووك دەكەن. ئەمانە ھى ئەوئەن بىست كورسى پەرلەمان بە دەست پىنن؟!

شەشەم. مندالى بەرپرسان لە خويئەنگەى تاپەت و بە زمانى پىگانە دەخويئەن و مندالى دەنگدەرانىش بە كىپى ھەلە و بەرنامەى خويئەندى ھەلە و كوردىيە ھەلەوہ زستان بە ھەللەرزىن و ھاوین بە عارەقەرشتن بەرى دەكەن، سال لە دواى سالىش جياوازی خەلك و ئەوان زياتر دەبى و دەنگدەرانىش ئەوہ باش دەزانن. ئەرى ئەو حىزبانە ھى ئەوئەن ۲۰ كورسى پەرلەمانيان بەر بکەوت؟!

حەوتەم. ئەو تەغرىبەى ئىستا بە بەر چاوى ئەو حىزبانە و بە پەرەزامەندى ئەوان دەكرى، قەت لە سەردەمى بەعسدا نەكراوہ و ھەرگىز جەلەولا ئەوئەندە بى كورد نەبوو و سەرانى كوردىش قىروفەپيان لى كوردوہ و ھەر باسىشى ناکەن. ئەرى ئەوانە سەرکردەى مىللەتپىكى زندوو بان، چەند دەنگيان دەھپنا؟

لە كۆتايىدا دەلیم: مەزەندەى من ھەلە نەبووہ بەلكە دەنگدەران ھەلەيان كوردوہ و ئاگانان لە خۇيان نىيە چى دەكەن! من كە جەلەولا دەبىنم كوردى تىدا نەماوہ و كەركووك دەبىنم ھەمىشە خەلتانى خويئەن و ئەو بەرپرسانە، تەنانت سەرخۆشىش لە خەلكى كەركووك ناکەن، دەلیم: مەحاله كورد دەنگيان پى بدا. كە دەنگيان پى دەدەن، ھەلە لە شوپىنكى ترە و مەزەندەى من ھەلە نىيە.

ھىچ مىللەتپىكى ئەم جىھانە ئەوئەندە كۆپر نىيە! ھىچ مىللەتپىكى ئەم جىھانە وەكو كورد دزى بەرژەوہندى و چارەنووسى خۆى كارى نەكردوہ. ھىوادارم ئىستا بە تەنجامى ئەم ھەلبژاردنە بۇمان ساغ بوويئەوہ كە نەبوونى دەولەتى كوردى نە پىلانى ئىستىعمارە و نە سىفەر و لوزان و ئىسلام و جوو و ساىكس بىكو خەتاباران، چونكە ئەوہتا ئىمە بە رۆزى رووناك و بە بى ئەوہى كەس تەوزمى خستىتە سەرمان، خۇمان ئەو لاپەنەمان دەوت كە بووہ ھۆى تەغرىبكردەوہى كەركووك و كوردى لە جەلەولا نەھىشت و تەنانت لە پىشت خەتى(۳۶) ىشەوہ، دەستى بە چاندنى عارەب كوردوہ تا لە رۆزى خۇيدا پىشتمان لى بگرن!

ناھەقمە مەزەندەى وام بووبى؟! كى باوهر دەكا ميللەتتەك دەنگ بەو بابەتە حیزبە بدات؟! ئىمە ميللەتتەك، لە برى ئەوھى زىوان لە گەنم بژار بکەين، گەنم لە زىوان بژار دەكەين! نازانم كامە زانای يۇنانى كۆن گوتووبەتى: كۆيلە، ئەگەر نازادىبى بە سەردا بارى، چەتر ھەلدەدا... ئىمەى كوردپىش نازادىمان بە سەردا بارى و بە بى چەتر ھلناكەين!
پىم واپە دەستمان لە بنى ھەمبانەوہ دەرچووە و ئەمىرۆ سبەى ئىمزاى دەستبەردان لە كەركووك دەكەوتتە سەر كاغەز و ناشى كەركووك بەتال دەبى، بەلام كەركووكىيەكان دەستبەردارى شەرى خۇيان نابن و دەبن بە جانەوہرى سەپروسەمەرە: يەكئ خويىنى سەوزە و يەكئ خويىنى زەردە... ئەمىرۆ سبەى جانەوہرىكى تىرىش پەيدا دەبى و دواى ھەموو تەقىنەوہپەك دەقىزىنى: من خويىم خەمە!
ئەوانەى ئەمىرۆ بە بى كەركووك خۇيان بە براوہ دەزانن و كورسى زۆرى پەرلەمانيان بەر كەوتووە، بۆيە خۇيان بە براوہ دەزانن تەنھا دەرپىكانيان بۇ ماوہتەوہ و بە بۇنەى مانەوہى دەرپىكانيانەوہ پىرۆزبايىپەكى گەرمىان لى دەكەم!
دەى سا ئىمەى كەركووكپىش لە ساي سەرى سەركردە براوہكاندا، كوراوكورمان ناشى بەتالى كەركووكمان عاقت بى، وەك بابەلباب عاقتمان بوو!

29-9-2013